

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความพร้อมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ซึ่งผู้วิจัย ได้กำหนดการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาความพร้อมและเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาความพร้อมและเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 206 โรงเรียน รวมประชากรทั้งสิ้น จำนวน 2,109 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง 327 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างกระจายทั่วทุกอำเภอ และจำแนกตามอำเภอและขนาดของสถานศึกษา แล้วใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายในแต่ละชั้น รายละเอียดดังตาราง 7

ตาราง 7 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในสถานศึกษา แต่ละอำเภอจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1		ผู้บริหารและครูผู้สอน							
		ขนาดสถานศึกษา						รวม	
		ขนาดเล็ก		ขนาด กลาง		ขนาดใหญ่			
เขต พื้นที่ การศึกษา	อำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เขต 1	เมืองกำแพงเพชร	206	32	415	64	327	51	948	147
	พรานกระต่าย	136	21	177	27	137	22	450	70
	ไทรงาม	88	13	101	16	96	15	285	44
	ลานกระบือ	101	15	110	17	56	9	267	41
	โกสัมพี	57	9	81	13	21	3	138	25
	รวม	588	90	884	137	637	100	2,109	327

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 (2555)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม เกี่ยวกับการศึกษาความพร้อม การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็น แบบตรวจสอบรายการ (Check List) สอบถามเกี่ยวกับขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ความพร้อมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และ 3) ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยประยุกต์ใช้เกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 121) ได้แก่

- 5 หมายถึง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มาก
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาความพร้อมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสาร บทความและงานวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากงานวิจัย

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบปรับปรุงความสมบูรณ์และความถูกต้องให้ครอบคลุมทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อหาและภาษาที่ใช้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบและสามารถครอบคลุมเรื่องที่ต้องการศึกษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ว่าข้อคำถามในแบบสอบถามเป็นข้อคำถามที่ตรงกับสิ่งที่ต้องการศึกษาถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาเชิงทฤษฎีที่ได้ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดไว้เป็นนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่ เพื่อทดสอบข้อคำถามหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยผู้เชี่ยวชาญมีรายชื่อดังต่อไปนี้

- 3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุขแก้ว คำสอน ตำแหน่ง ประธานสาขาวิชาการวิจัยและประเมินผล คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

- 3.2 อาจารย์ ดร.นิคม นาคอ้าย ตำแหน่ง ประธานสาขาวิชาการจัดการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

- 3.3. นายทินกร หมวกแก้ว ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่ชำนาญการพิเศษ สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

- 3.4 นายวัฒนา ศรีตัญชัย ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

- 3.5 นายปณิธาน จันทรเขตต์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

4. นำผลการประเมินแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC : Index of Item Objective Congruence) ได้ค่า IOC ทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.80 -1.00 (ภาคผนวก : 178)

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ณ โรงเรียนอนุบาลลานกระบือ กับโรงเรียนอนุบาลไทรงาม โรงเรียนในสังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ของครอนบาค (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2546 : 449) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.991 (ภาคผนวก : 180)

6. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้าย ก่อนนำไปพิมพ์เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. ขอลงหนังสือจากสำนักงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ในการเก็บข้อมูลประกอบการวิจัยจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

2. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล ไปยังกลุ่มตัวอย่างตามสถานศึกษาทางไปรษณีย์ และซองติดแสตมป์จำหน่ายซองถึงผู้วิจัย และให้กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามกลับคืนมายังผู้วิจัย

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 327 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์หาค่าร้อยละ ((%)

2. ความพร้อมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยเกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 121) มีดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับความพร้อม อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับความพร้อม อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับความพร้อม อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับความพร้อม อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับความพร้อม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบความพร้อมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ทดสอบค่าเอฟ (F – test) เปรียบเทียบรายคู่ (Multiple Comparision) เมื่อพบนัยสำคัญทางสถิติของ F – test โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe) และ (LSD)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (%)
2. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. สถิติการทดสอบค่าเอฟ (F – test)

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อมของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา จำนวน 3 คน โดยมีคุณสมบัติวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปและมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป มีประสบการณ์ในด้านการบริหารสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 15 ปี ครูวิชาการจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา จำนวน 3 คน โดยมีคุณสมบัติวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปและมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป มีประสบการณ์ในด้านการทำงานเกี่ยวกับงานวิชาการ ไม่น้อยกว่า 15 ปี ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน โดยมีคุณสมบัติวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปและมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป มีประสบการณ์ในด้านการบริหารหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 15 ปี โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 7 คน ตามคุณสมบัติที่กำหนด ได้แก่

1. นายสมนึก จันทรพิพัฒน์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลลานกระบือ
2. ดร.จรัญ พะโยม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบึงมาลัย
3. นายธงชัย บุรณะพล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไผ่ตาสุ่ม

4. นางระพีพรรณ รอดกำเหนิด ตำแหน่ง ครู ชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านหนองหลวง
5. ดร.ชัชฎาภรณ์ อร่ามรุณ ตำแหน่ง ครู ชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนปราสาทอนุสรณ์
6. นางสมถวิล จูด้วง ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านบึงกระดาน
7. นายวัฒนา ศรีตนะชัย ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการประชุมสนทนากลุ่ม ได้แก่ เครื่องบันทึกวิดีโอ กล้องถ่ายรูป แบบบันทึกข้อมูล และประเด็นในการประชุมสนทนากลุ่ม เพื่อแสดงความคิดเห็นการกำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ประเด็นในการประชุมสนทนากลุ่มครั้งนี้ คือการกำหนดแนวทางในการเตรียมความพร้อมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และแบบบันทึกข้อมูลการประชุมสนทนากลุ่ม โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ผู้วิจัยนำประเด็นที่ได้มาจากขั้นตอนที่ 1 โดยคัดเลือกประเด็นที่มีค่าเฉลี่ย 3 ลำดับสุดท้ายในแต่ละด้าน มาสร้างประเด็นในการประชุมสนทนากลุ่ม
2. นำเป็นประเด็นที่ได้เสนอให้กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอบหนังสือจากสำนักงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ถึงผู้เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือกลุ่มเป้าหมายในการเก็บข้อมูลด้วยการประชุมสนทนากลุ่ม

2. ดำเนินการประชุมสนทนากลุ่ม กำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด โดยผู้วิจัยจัดเตรียมสถานที่ อุปกรณ์บันทึก ผู้ช่วยบันทึกข้อมูลและบันทึกภาพ 2 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการประชุมสนทนากลุ่มตามประเด็นของผู้วิจัย ใช้การวิเคราะห์ ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา เพื่อกำหนด เป็นแนวทางการเตรียมความพร้อมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1